

הלכות פסח

א. דיני חודש ניסן

- א. קמחא דפסחא** – מנהג ישראל לתת לעניים מעות חיטין הנקרא "קמחא דפסחא" ובני העיר יכולין לכפות על זה לקיים המנהג.
- ב. נפילת אפיים** – בכל חודש ניסן אין נפילת אפיים ולא תחנון, ובמנחה של שבת אין אומרים צדקתך צדק וכו'. ואין מתענין בו ואין מספידין.
- ג. תענית בכורות בערב פסח** – הבכורות מתענין בערב פסח, ואפשר להפסיק התענית ע"י השתתפות בסעודת מצוה כמו ברית מילה וסעודת סיום מסכת.
- ד. שבת הגדול** – שבת שלפני פסח נקרא "שבת הגדול" מפני הנס שנעשה בו. ולכן ראוי לספר בו ענין הנס.
- ה. פיזור חמץ** – שלושים יום קודם החג יש להיזהר שלא לפזר חמץ ולא להניחו במקום שידבק ולא יצא בנקל.

ב. דיני בדיקת חמץ

- הקדמה** – מן התורה סגי או בביטול או בבדיקה וביעור, אלא שמדרבנן צריך שניהם, את הבדיקה צריך שמא לא ביטל בלב שלם או שמא ימצא גלוסקה יפה בפסח ויתחרט על הביטול. וביטול צריך שמא ימצא חמץ בפסח ויעבור על בל יראה. וחמץ שלא מבערו ומבטלו, מוכרו לגוי.
- א. זמן הבדיקה** – בתחילת ליל י"ד בניסן, וראוי להתחיל בבדיקה תיכף אחרי צאת הכוכבים לאחר תפילת ערבית.
- ב. לפני הבדיקה** – אין להתחיל בשום מלאכה ואף לא יאכל אכילת קבע חצי שעה קודם זמן הבדיקה.
- ג. ברכה** – קודם שיתחיל לבדוק יברך "על ביעור חמץ" ואם שכח לברך, יכול לברך כל זמן שלא סיים בדיקתו. ואם טעה ובירך "על בדיקת חמץ" אף בדיעבד לא יצא. ואם לא בירך, יברך למחרת בשעת השריפה בלא שם ומלכות.
- ד. ביטול חמץ לאחר הבדיקה** – מיד לאחר הבדיקה צריך לבטל החמץ ויאמר "כל חמירא וחמיעא" הנוסח הנמצא בסידורים, וצריך שיבין מה שאומר ויכוין לזה.
- ה. מקומות החייבים בבדיקה** – כל מקום שיש חשש שהכניסו חמץ, ואף בחורים ובסדקים אם יש חשש שהכניסו חמץ לשם, ואם אינו יכול להכניס ידו לשם, אינו

חייב בבדיקה. "ברכונים" ו"זמירות שבת" שנדבקים בהם פירורי חמץ יש לנקותם ולהצניעם בפסח.

ו. **בין הברכה לבדיקה** – אין לדבר בדברים שהם לא צורך הבדיקה, ואם דיבר בדברים שלא צורך הבדיקה, יש לחזור ולברך. ואם באמצע הבדיקה שח בדברים אחרים, אין צריך לחזור ולברך. ואם עשה צרכיו יברך אשר יצר וכן מותר לענות ברוך הוא ובי"ש ואמן על ברכת אחרים.

ז. **בדיקת כמה בתים** – ניתן לבדוק כמה בתים אף שרחוקים קצת, על סמך ברכה אחת ואין ההליכה נחשבת כהפסק, ואם בעה"ב רוצה, יכול להעמיד כמה מבני ביתו בשעת הברכה, ויתפזרו לבדוק כל אחד בחדר אחר.

ח. **שליחות** – לכתחילה יבדוק בעצמו אך בשעת הדחק יכול למנות שליח ויברך השליח, ואם רוצה לברך בעצמו, יבדוק מעט אחר הברכה ואח"כ יתן לשליח, ומ"מ את הביטול יעשה בעצמו.

ט. **מנהג עשרה פתיתים** – נוהגים להניח לפני הבדיקה עשרה פתיתי לחם עטופים פחות מכזית בכמה מקומות כדי שלא יהיה ברכה לבטלה. ויש להיזהר שלא לשכוח היכן הניחם, אך מי שלא מצא אחד מהם, אינו צריך לבדוק שוב את כל ביתו ויוכל לסמוך על הביטול.

י. **מכונית** – חייבת בבדיקה, אך אין לבדוק לאור הנר כי יש חשש מדורה, אלא בפנס. ואין לברך על בדיקת המכונית. ופשוט שאף חדרי מדריגות וחדרי אשפה חייבים בדיקה, ודי ששכן אחד יעשה זאת. אלא שבפחי האשפה השייכים לעיריה, פטורים מן הבדיקה וראוי לפסול את החמץ מאכילת כלב.

יא. **בשעת הבדיקה** – יש לעיין גם בכיסי הבגדים ולנערם ובארגזי המשחקים ובילקוטי בית הספר. אמנם אם בשעת הכיבוס הוציאו את הכיסים כלפי חוץ, כבר אין צריך בדיקה, שודאי שמה שנשאר נפסל מאכילת כלב.

יב. **לאחר הבדיקה** – יש להיזהר בחמץ הנשאר להצניעו שלא יתפזר ולא יאבד.

יג. **למחרת, בשעת השריפה** – יש לחזור על נוסח הביטול. ולא יבטלנו לפני השריפה משום שאז לא יקיים מצות השריפה בחמץ שלו.

ג. דיני מכירת חמץ

א. מקום שנמכר לנכרי עם החמץ, אינו חייב בבדיקה, ולכן טוב שיעשה המכירה בי"ג ויפטר בודאי מבדיקת המקומות שמכר, אבל מי שעשה את המכירה רק ביום י"ד, נחלקו האחרונים האם חייב בבדיקה בליל י"ד, ולכך כתבו האחרונים שעדיף למכור בי"ג. ומ"מ ראוי לשייר מקום ולא למוכרו כדי שלא להפסיד מצות הבדיקה.

ב. נהגו ישראל למכור חמצם לגוי באמצעות "כתבי הרשאה", שבהם ממנים את הרבנים להיות "שליח" לדבר זה וגם להשכיר לגוי את המקום שהחמץ מונח בו. ואת המקום אין מוכרים לגוי, אלא רק משכירים לו, משום שאסור למכור לגוי קרקע בארץ ישראל.

ג. צריכה המכירה להיעשות בלב שלם, שלא יהיה בזה "הערמה" בלבד. ושיהא המוכר נכון למסור את מפתחות המקומות שהושכרו בכל עת שידרשו. ויש להקפיד שהמכירה תיעשה אצל רב הבקי בפרטי דיני המכירה. ויש לדעת כי שטר המכירה הינו חוקי ומחייב ואינו מסמך דתי בעלמא.

ד. יש לסמן את כל המקומות שהושכרו עם החמץ לגוי באופן הניכר. וכל חמץ שאפשר להתפטור ממנו עדיף שיתפטור ממנו מאשר ימכרנו.

ד. דיני תערובת חמץ

א. דבר שיש בו תערובת חמץ, אך אינו ראוי לאכילה כלל, כגון דבקים (שמעורב בהם קמח) או חומרי ניקוי וכדו', מותר להשאירם בפסח ואין צריך לבערם. אבל אם ראוי לאכילה ויש בו כזית חמץ עובר משום "בל יראה".

ב. יין שרף, בירה, ויסקי וכדו' הנעשים מחמשת מיני דגן הרי הם חמץ גמור ולא תערובת חמץ. וכן אלכוהול נקי (ספירט) לחיטוי פצעים שנעשה מדגנים, אסור להשתמש בו שהרי הוא חמץ בעין וצריך לבערו או למוכרו לגוי.

ג. משחות למיניהן, זריקות, טיפות אף ועיניים וכיוצא בהן המיועדים לשימוש חיצוני, אף שמעורב בהם אלכוהול של חמץ וכדו' ולא קיבלו הכשר לפסח, מותרים הם בשימוש, אך בתנאי שיוצרו לפני פסח.

ד. התרופות שבזמנינו אף שלפעמים מעורב בהם חמץ, מ"מ כיון שמעורבים שם סמי מרפא שפוסלים אותן מאכילת אדם מותרים באכילה או בשתייה. ומ"מ ישראל קדושים הם ומחזרים להשיג תרופות ללא חשש תערובת חמץ, וכל זה בחולה שאין בו סכנה. אבל חולה שיש בו סכנה מותר לו לקחת את כל התרופות שצריך ויש לשאול רב ורופא.

ה. דיני הגעלת כלים

הקדמה – עדיף להשתמש בפסח בכלים שלא נשתמשו בהם בחמץ בשאר ימות השנה, אך אם משתמש בהם צריך הגעלה וליבון כפי שנבאר אי"ה. ואם רוצה להשהותו לאחר הפסח, יש למוכרו לגוי **את החמץ שעליהם** ולא את הכלים עצמם כדי שלא יתחייבו להטבילם מחדש לאחר הפסח כדין קונה כלים מן הגוי.

א. כלי זכוכית רגילה – לדעת מרן השו"ע יכול להשתמש בהם בפסח אף אם נשתמש בהם עם חמץ בשאר ימות השנה ולכן מספיק לשוטפם ולנקותם. ולדעת הרמ"א דינם ככלי חרס שלא מועיל להם הגעלה. ומ"מ במקום שאין בנמצא כלי זכוכית ואין לו במה להשתמש, יכול להקל, לנקותם יפה ולהכשירן ע"י עירווי ג' ימים אם השתמש בצונן, או ע"י הגעלה אם השתמש בחמין.

ב. הכלל בהגעלת כלים. "כבולעו כך פולטו" ופירושו: שכל כלי כדרך שנבלע בו החמץ, כך דרך הכשרתו. ולכן, כלים שבלעו ע"י מגע אש ולא היה בין הכלי לחמץ שום משקה צריכים **ליבון** באש. וכלים שבלעו רק בדרך בישול צריכים **הגעלה** בכלי ראשון שעומד על גבי האש. וכלים שנשפך עליהם תבשיל חמץ די להם **בעירווי** – שפיכות מים רותחין מכלי ראשון שעמד על האש.

ג. ולכן – שיפודים, רשתות לצליה, סירי אפיה ותבניות וכדו' שמגעם עם החמץ ישיר ע"י האש, צריכים ליבון, אם רוצים להשתמש בהם בפסח. **הליבון** צריך להיות עד שיהיו ניצוצות ניתזין. וכלי הברזל שמעמידים על הכיריים ועליו מונחים הסירים, צריך ללבנה לכתחילה, והיום נוהגים גם לעוטפה בנייר כסף, אך בדיעבד, גם אם השתמש עליה בלא ליבון כלל אין לאסור.

ד. סכינים וסירים – סכינים העשויים ממתכת צריך להגעילם, אך לפני כן יש לשפשפם ולהסיר מהם כל חלודה, ואם יש בהם גומות ושקעים ואי אפשר לנקות שם, צריך ללבן במקומות אלו. ואין להגעיל סכינים עם ידיות מחוברות מכיון שדבוק בחריצים חמץ בעין. וכך הדין בסירים מנירוסטה או אלומיניום שמבשלים בהם חמץ שיש להגעילן גם את המכסה והכל כדין הסכינים הנ"ל, ואם אפשר לפרק הידיות יעשה כן וינקה היטב לפני ההגעלה.

ה. עוד מדיני הגעלה – **1.** כלי גדול אפשר להגעילו או להלבינו בפעמיים, חצי חצי. **2.** כשמגעילים כלי אין להוציאו מיד, אלא צריך להשהותו בתוך המים הרותחין. **3.** שולחנות צריכים עירווי מים רותחין וטוב אף לכסותן שמא דבוק בהם עדיין חמץ בעין. **4.** את ההגעלה יש לעשות לפני שעה חמישית, אין להגעיל אלא בפני תלמיד חכם, או אדם הבקי בדיני ההגעלה לפרטיהם. **5.** לאחר ההגעלה יש לשטוף הכלי מיד במים קרים או להטבילו בהם, ובדיעבד אינו מעכב.

ו. עירווי ג' ימים – כל מקום שצריך עירווי ג' ימים, היינו שהכלי יהיה מלא מים שלושה ימים (72 שעות) אך כל 24 שעות, ישפוך המים מתוכו ויחזור וימלאנו.

ז. פלטה חשמלית – שרוצים להכשירה לפסח, יש לנקותה היטב ולהדליקה עד שתגיע לחומה הגבוהה, כמו כן יש לערות עליה מים רותחין מכלי ראשון. ויש שמוסיפים אף לעוטפה בנייר כסף.

ח. תנור אפייה – שהשתמשו בו בחמץ, עדיף להימנע ולהשתמש בו בפסח. והרוצה להכשירו ימתין 24 שעות לאחר שהשתמשו בתנור לחמץ, לאחר מכן ינקוהו בחומר חריף שיפגום את החמץ ויפעילוהו למשך שעה או יותר בדרגת חום הגבוהה ביותר [ויש גם לצפות את קרקעיתו ודפנותיו בנייר כסף].

ט. מיקרוגל ומדיח כלים לא מכשירים.

י. שיש – לאחר שניקוהו הייטב מכשירים ע"י עירוי מים רותחין מכלי ראשון ושפשוף באבן לוחטת – וטוב שמי העירוי יפלו תחילה על האבן ומשם אל השיש. ונהגו להחמיר ולכסותו לפסח בנייר כסף או בטפט. וגם על החרסינה יש לערות כנ"ל עד גובה הסירים.

יא. כיוור – רוב הכיורים עשויים מחרס, שאין הגעלה מועילה בו. ולכן גם לאחר שניקוהו ועירו עליו מים רותחין [לחומרא] יש להניח בתוכו כלי פלסטיק באותו גודל ולנקבו במקום יציאת המים, כדי שכלי פסח המודחים יונחו בתוכו.

ו. דין החמץ בערב פסח – יום י"ד בניסן

א. ביום י"ד בניסן בסוף שש שעות (שעות זמניות) החמץ אסור בהנאה מן התורה. וחז"ל הוסיפו ואסרו את החמץ שעתיים קודם. ולכן יש לסיים את אכילת החמץ ביום זה לפני סוף שעה רביעית. ולאחר האכילה ינקו השיניים בקיסם וכדו' שלא ישאר שם חמץ דבוק.

ב. ביטול חמץ יש לעשותו לפני שעה שישית, שהרי אח"כ כבר אינו שלו (דהתורה עשאתו לשלו רק לענין שיעבור עליו בב"י וב"י). אך אין לבטל את החמץ לפני השריפה כדי שמצות הביעור תתקיים בחמץ שהוא שלו.

ג. גם חמץ של גוי בכלל הנ"ל ואין להריח פת חמה של גוי, ומי שגר ליד מאפיית חמץ, יכיון שלא להנות מהריח.

ז. דין ביעור חמץ

א. כיצד ביעור חמץ? שורפו עד שיעשה פחם. או מפוררו לפירורים דקים כדי שלא יהיה ניתן יותר להנות ממנו, או זורקו לים או לנהר. ומותר להשליכו לבית הכסא לשם ביעור. אך עיקר הביעור בשריפה וכן מנהג העולם.

ב. אין לשפוך נפט על החמץ משום שע"ז נפסל מאכילת כלב ולא תתקיים המצוה של שריפת חמץ. ויש לשפוך הנפט מסביב לחמץ על ניירות וכדו' וטוב להקפיד שבעל החמץ יקריב את החמץ לאש ולא אחר.

ג. אם שמר ההושענות של חג הסוכות טוב לשרוף בהם החמץ, דהואיל ונעשתה בהם מצוה אחת, תיעשה בהם מצוה נוספת. ויש לזרוק את החמץ לאש ביד ימין, דכל המצוות עושין ביד ימין.

ד. מי שמוצא חמץ ביו"ט או שבת של פסח, כופה עליו כלי עד הלילה ואז יבערנו בשריפה. ואם מצאו ברה"ר יש לדוחפו על ידי מקל לצד כדי שלא יתבזה בארץ. ואם מצאו בחוה"מ יוציאנו ויבערנו מיד ע"י שריפה.

ח. דיני ערב פסח

א. בערב פסח לאחר שעה תשיעית אסור לאכול דבר שנעשה ממניי הדגן, אפילו מצה עשירה ואפילו פחות מכביצה כדי שיאכל בלילה את המצה לתיאבון. ומעט פירות או ירקות בשר ודגים ובצים מותר, אבל לא ימלא כריסו מהם, יין, פחות מרוב כוס מותר אך לא יותר. ורק שותה שתי כוסות של רביעית או רובן, מותר, כי הרבה יין גורר תאבון.

ב. אין לאכול מצה כל היום של ער"פ ואף לא עוגות מקמח מצה ויש נוהגין שלא לאכול מצה מר"ח ניסן, אך קטנים שאינם מבינים מענין סיפור יצי"מ מותר להאכילם כל היום.

ג. מחצות היום ואילך אסור במלאכה אפילו בחנם ולכן צריך להסתפר קודם חצות וטוב ליטול אף הצפרנים אז. גם את הנעלים יש לצחצח קודם חצות לכתחילה וכן לכבס. ולגהץ לצורך החג יש להתיר אף אחר חצות.

ד. אחר חצות היום יטבול במקוה לכבוד הרגל.

ה. לאחר תפילת המנחה נכון לעסוק בדיני קרבן פסח, ויחשוב לו הקב"ה כאילו קיים הקרבתו בפועל. ויש סידורים שהעתיקו בהם סדר הלימוד מספר "סדר היום".

ט. דיני ליל הסדר

א. לפני הקידוש – יש לכוין שרוצה לקיים מצות קידוש וכן מצות שתיית כוס ראשון מד' כוסות. ויש נוהגין לומר הריני מוכן לקדש ולקיים מצות ד' כוסות.

ב. שלחן הסדר – יהא מסודר בכלים נאים ומהודרים, ויש לעורכו מבעוד יום כדי שיהיה ניתן להתחיל את הסדר מיד בשובו מביה"כ. ואין להשתהות כלל, אלא אדרבה להזדרז. וכן באמירת ההגדה לא יאריך מדי כדי שהילדים ישארו ערניים וירגישו בשינויים ושאלו מה נשתנה?

ג. **עיקר המצוה בהגדה** – "והגדת לבנך" ולכן כדאי לחלק מיני מתיקה כבה בהתחלה, ועל ידי זה יתעוררו הילדים לשאול.

ד. **מקום הסיבה** – יכוין כל אחד את מקום ישיבתו בסעודה כדי שיוכל לשבת בהסיבה דרך חירות. ויש לדאוג שהישיבה תהיה נוחה כשהוא מוטה על צד שמאלו, וכדאי להניח כרים במקום הטיית הראש והגוף. והסיבה על צד ימין אינה הסיבה, ואף איטר יסב על צד שמאל ואם היסב על צד ימין יצא בדיעבד. ואין להניח ידיו על ברכיו משום שנראה כאדם דואג.

ה. **מי שאכל ושתה בלא הסיבה** – בכזית מצה של מצוה ובב' כוסות ראשונות, יחזור ויסב בלא ברכה, אך בב' כוסות אחרונות אין לחזור ולשתות בהסיבה.

ו. **עוד מדיני שתיית ד' כוסות** – 1. חייבים לשתות לפי סדר ההגדה. 2. מצוה שיהיה יין אדום, אך אין זה מעכב. 3. גם מי שנמנע תמיד משתיית יין ידחוק עצמו לשתות יין כדי לקיים המצוה. 4. נשים חייבות בכל מצות ליל הסדר. 5. שיעור הכוס רביעית וייתה לפחות רוב רביעית היינו רוב כוס. 6. לכתחילה לשתות כל השיעור בבת אחת ולפחות לא להפסיק בשיעור שתיית רביעית ובדיעבד בשתה תוך כדי שיעור אכילת פרס בב' כוסות אחרונות, אינו חוזר. 7. בעל הבית לא ימזוג כוסות אלא ימזוג לו אחר אם אפשר, שזהו דרך חירות.

י. דיני עריכת הסדר בקצרה

1. **קדש** – שוטפים את הכוס קידוש מבפנים ומבחוץ ואומרים עליו את הקידוש ומכוונים לצאת ידי קידוש וכוס ראשון של ד' כוסות ושתיים בהסיבה, ואין מברכים עליו ברכה אחרונה.

2. **ורחץ** – נוטלים ידים ללא ברכה לשם אכילת הכרפס – דירקות רטובים צריכים נט"י.

3. **כרפס** – לוקחים צנון או תפוז"א מבושל (כל אחד כמנהג אבותיו) ומטבילים במי מלח, ומברכים בורא פרי האדמה, ואוכלים פחות מכזית כדי שלא יתחייבו בברכה אחרונה ואין צריך הסיבה, ובדיעבד אם אכל כזית לא יברך אחריו בורא נפשות.

4. **יחץ** – בוצעים את המצה האמצעית ל- 2 חלקים – בידו ולא בסכין כדרך עני (לחם עוני), ואת החלק הקטן משאירים בין שתי המצות השלימות, ואת החלק הגדול מצניעים לאפיקומן ויש לעוטפו במפה זכר ל"משארותם צרורות בשמלותם".

5. **מגיז** – 1. זהו סדר אמירת ההגדה ומוזגים כוס שני מד' כוסות. 2. יגביה הקערה שיש בה המצות ויאמר הא לחמא עניא עד מה נשתנה. 3. יש לפרש את מה שקוראים כדי שיבינו כולם. 4. יש לכוין בשעת המגיז לקיים מצות עשה של "והגדת

לבנך" 5. והמצות תהיינה מגולות בשעת אמירת הא לחמא עניא ... 6. וצריך לומר את ההגדה בקול רם ואין להסב בשעת אמירת ההגדה כדי שיוכל לאומרו באימה ויראה. 7. כשאומר דם ואש ותמרות עשן, נוהגים לטבול את האצבע (ויש אומרים: קמיצה) בכוס ולזרוק, ע"ש הפסוק "אצבע אלוקים היא" וכן עושים כשאומרים דצ"ך עד"ש באח"ב ובכל מכה ומכה. 8. כשאומר מצה זו יגביה המצה, וכשאומר מרור זה יגביה המרור, אך כשאומר פסח זה לא יגביה הזרוע או הבשר משום שנראה כמגביה קדשים בחוץ. 9. אח"כ מוסיפים יין לכוס במקום מה שנשפך. ושותים כוס שני.

6. **רחצה** – נוטלים ידים ומברכים על נטילת ידים.

7. **מוציא מצה** – יקח את שלושת המצות ויברך "המוציא" ויסיר התחתונה מידו ויברך "על אכילת מצה" [ברכת המוציא על העליונה, וברכת על אכילת מצה הוא על השניה הפרוסה שהוא לחם עוני שדרכו בפרוסה, והמצה התחתונה לשם לחם משנה] ויבצע מהעליונה ומן הפרוסה כזית מכל אחת, ויאכלם יחד בהסיבה בלא הפסק של אכילת פרס. ודין זה של אכילת שני כזיתים שייך רק לעורך הסדר שהקערה לפניו, אך שאר המסובים די שיאכלו כזית אחד. ויש לכוין בברכת המצה גם על אכילת כזית של כורך ואפיקומן.

שיעור כזית – במצת יד – 13 ס"מ מרובע ותלוי בעובי המצות, ובמצת מכונה למחמירים – שני שלישי מצה ולמקילים חצי. **זמן אכילת פרס** – לחומרא 2 דקות ולא יותר מ-4 דקות.

8. **מרור** – יקח כזית מרור – חסה, ישקענו בחרוסת אך לא הרבה, שלא יתבטל טעם המרור ואח"כ ינער החרוסת מעליו ויברך על אכילת מרור ויאכלנו ללא הסיבה ולא יפסיק בשיעור של אכילת פרס.

9. **כורך** – נוטל כזית מן המצה השלישית וכן נותן לכל אחד מן המסובין וכורכו עם כזית מרור ומטביל בחרוסת ומנער ואומרים: "זכר למקדש כהלל" ואוכלים יחד בהסיבה, ולדעת הביאור הלכה – אמירה זו הוי הפסק ויש לאמרו לאחר האכילה. ולאחר שבירכו על המצה והמרור אין לדבר בדברים אחרים עד אכילת הכורך כדי שיעלו ברכותיהן גם לכורך.

10. **שלחן עורך** – עורכים ומגישים את הסעודה לכבוד יום טוב. ולא ימלא כריכו כדי שיוכל לקיים מצות אכילת אפיקומן שדינו להיאכל על השובע, ואין חייב להסב אך המסב הרי"ז משובח ובפרט באכילת המצות.

11. צפון – לאחר גמר הסעודה קודם ברכת המזון נוטלים את חלק המצה שהצניעו לשם אפיקומן ואוכלים ממנו כזית בהסיבה ואין מברכים עליו ויש להקפיד לאוכלו לפני חצות.

12. ברוך – אחר אכילת אפיקומן מוזגין כוס שלישי ומברכים עליו ברכת המזון ובורא פרי הגפן ושותים בהסיבה.

13. הלל – אומרים הלל אחר מזיגת כוס רביעי בישיבה דרך חרות ואין צריך להסב, ויאמר בהתלהבות ובקול נעים. ואחר ההלל שותים בהסיבה ומברכים גם ברכה אחרונה ומכוונים לפטור גם שאר הכוסות.

14. נרצה – יודו לה' שזכו לערוך הסדר כהלכתו.

שאלות בהלכות פסח

א. דיני חודש ניסן

א. מהו מנהג "קמחא דפסחא"?

ב. אלו דברים לא אומרים בחודש ניסן?

ג. מהו דין הבכורות בערב פסח?

ד. מהו שבת הגדול?

ה. מה צריך להיזהר שלושים יום קודם חג הפסח?

ב. דיני בדיקת חמץ

א. למה צריך בדיקה וביעור? ולמה צריך ביטול?

ב. מתי זמן בדיקת חמץ?

ג. מה אסור לעשות קודם הבדיקה?

ד. מה מברכים קודם בדיקת חמץ? ומה הדין אם טעה ובירך על בדיקת חמץ? ומה הדין אם לא בירך?

ה. אלו מקומות חייבים בבדיקה?

ו. אם דיבר בדברים שלא צורך הבדיקה מה הדין – א. בין הברכה לבדיקה? ב. באמצע הבדיקה? ג. עשה צרכיו?

ז. האם אפשר לבדוק כמה בתים על סמך ברכה אחת?

ח. האם יכול למנות שליח לבדוק? ומי יברך?

ט. מהו מנהג עשרה פתיתים?

י. כיצד בודקים מכונית? ולמה? ומה הדין לגבי פחי אשפה?

יא. מה צריך עוד לעשות בשעת הבדיקה?

יב. מה צריך להיזהר לאחר הבדיקה?

יג. מה צריך לעשות למחרת בשעת השריפה?

יד. מתי מבטלים את החמץ?

ג. דיני מכירת חמץ

א. איזה חמץ לא חייב בבדיקה?

ב. איך מוכרים את החמץ לגוי? פרט!

ג. הבא ג' דברים שצריך להיות בעת המכירה!

ד. איך ידע את המקומות שמכר לגוי?

ד. דיני תערובת חמץ

מה הדין	החומר
<hr/> <hr/>	דבר שיש בו תערובת חמץ
<hr/> <hr/>	יין שרף, בירה, ויסקי
<hr/> <hr/>	משחות וזריקות וטיפות אף ועניים
<hr/> <hr/>	התרופות שבזמנינו לחולה שאין בו סכנה
<hr/> <hr/>	התרופות שבזמנינו לחולה שיש בו סכנה

ה. דיני הגעלת כלים

כיצד עושים?

- א. הגעלה - _____
- ב. ליבון - _____
- ג. עירווי ג' ימים - _____
- _____

מה עושים	הכלים
<hr/> <hr/>	כלי זכוכית
	שיפודים רשתות לצליה
<hr/> <hr/>	סכינים וסירים
	פלטה חשמלית
<hr/> <hr/>	תנור אפייה
	מיקרוגל ומדיח כלים
<hr/> <hr/>	שיש
<hr/> <hr/>	כיוור

מהם חמשת דיני הגעלה?

ו. דין החמץ בערב פסח – יום י"ד בניסן

א. מתי חמץ אסור בהנאה מהתורה? ומתי מדרבנן? ומתי יש לסיים אכילת החמץ?

ב. מתי בדיוק מבטלים החמץ?

ג. איזה דין יש למי שגר ליד מאפיית חמץ?

ז. דין ביעור חמץ

א. כיצד ביעור חמץ?

ב. איך שופכים נפט ואיך לא? ולמה?

ג. מה עוד יש לשרוף בשריפת חמץ? ולמה?

ד. מי שמוצא חמץ ביו"ט או בחוה"מ – מה יעשה?

ח. דיני ערב פסח

א. מה אסור לאכול משעה תשיעית בערב פסח? ומה מותר?

ב. ממתי לא אוכלים מצה?

ג. אלו מלאכות אסור לעשות מחצות היום של ערב פסח?

ד. במה נכון לעסוק לאחר תפילת מנחה?

ט. דיני ליל הסדר

א. מה צריך לכוין לפני הקידוש?

ב. כיצד יראה שולחן הסדר?

ג. מהו עיקר מצות ההגדה?

ד. באיזה צד הסיבה?

ה. מי שאכל ושתה בלא הסיבה – מה הדין?

ו. כתוב 7 דינים בשתיית ד' כוסות!

א. קדש -

ב. ורחץ -

ג. כרפס -

ד. יחץ -

ה. מגיד -

ו. רחצה -

ז. מוציא -

ח. מצה -

ט. מרור - _____

י. כורך - _____

יא. שלחן עורך - _____

יב. צפון - _____

יג. ברך - _____

יד. הלל - _____

טו. נרצה - _____

טז. מהו שיעור כזית ומהו שיעור אכילת פרס? _____